

Abstracts

6. – 8. april 2022

Andersen, Lisa Monica Fälling

Institut for læreruddannelse, Københavns Professionshøjskole. Danmark

Forandringer i fag og fagdidaktik fra sløjd og håndarbejde til håndværk og design i den danske folkeskole

Kategori: forskningsbidrag

Tema: didaktikperspektivet

I 2016 blev sløjd og håndarbejde nedlagt og faget håndværk og design (HD) gjort obligatorisk i den danske folkeskole. Spørgsmålet om, hvordan det nye fag skulle didaktiseres indenfor rammerne af nye politiske formål og samtidig stå på skuldrene af de tidligere fag, blev aktuelt. I Ph.d afhandlingen: "Fra sløjd og håndarbejde til håndværk og design" (Andersen, 2020) har jeg undersøgt HD-fagets tilblivelsesproces ud fra spørgsmålet: "Hvordan etableres og forandres fag og fagdidaktik fra sløjd og håndarbejde til håndværk og design?".

Afhandlingen undersøger fag og fagdidaktisk som noget der forandres i relation til praksisformer på det samfundsmæssige, politisk og statsligt niveau, såvel som i konkrete praksisser i fagene. Undersøgelsens problematik er forankret i nutiden, men afhandlingen er bygget op i et historisk, komparativt perspektiv. Undersøgelsens resultater synliggør, hvordan de forskellige niveauer står i relation til praksis i HD og hvordan fagområdet gennem tiden både er defineret af didaktisk kontinuitet såvel som forandring.

Undersøgelsen bygger på en bred forståelse af didaktikbegrebet, og bygger på en tværvideenskabelig og tværdisciplinær kobling af teori om kulturanalyse ud fra Thomas Højrup (Højrup, 2020), almen didaktik ud fra bl.a. Frede V. Nielsen (Nielsen, 2006) og materialitetsteori ud fra bl.a. Lisbeth Haastrup og Lars Damgaard Knudsen (Haastrup & Knudsen, 2015).

Empirien udgør et nutidigt etnologisk feltarbejde i HD-faget i årene 2014 – 2017, bl.a. i folkeskolen og på læreruddannelsen. Desuden indgår nutidige og historiske skriftlige dokumenter samt materielle genstande som empiri.

Præsentationen fremlægger kort det metodiske og teoretiske grundlag og koncentrerer sig primært om undersøgelsens resultater.

Andersson, Joakim

Hasselskog, Peter

Slöjdläroarbildningen, HDK-Valand, Göteborg Universitet, Sverige

Erfarenheter från censorexamination i svensk slöjdläroarbildning

Kategori: Udviklingsarbejde

Tema: Didaktikperspektivet

Erfarenheter från censorexamination i svensk slöjdläroarbildning

Slöjdläroarbildning bedrivs med jämförelsevis små grupper av studerande och av ett litet antal slöjdläroarbildare på varje lärosäte. Förhållandet kan innebära att den kursansvarige eller någon av kurslärarna tolkar kursplanen, skriver kursguiden, konstruerar kursens uppgifter, introducerar uppgifterna för de studerande, handleder studenterna i deras arbete med uppgifterna, och slutligen också är den som examinerar varje student på uppgifterna. Den beskrivna situationen kan både vara och upplevas som problematisk, såväl av de studerande som av kurslärare.

Sløjdlærerutbildningen på HDK-Valand vid Göteborgs universitet har under några terminer provat "censorexamination" som en del i de kurser som ingår i de blivande sløjdläraryrarnas ämnesutbildning. Upplägget innebär att en fördjupningsuppgift som omfattar mellan 3 och 10 av delkursens 15hp konstrueras gemensamt i lärarlaget. Någon eller några av kurslärarna presenterar uppgiften och handleder de studerandes arbete med uppgiften under kurstiden. Vid kursslutet examineras uppgiften av en extern censor, i de flesta fall en sløjdlærerutbildare från en annan Nordisk sløjdtutbildning.

I vissa Nordiska länder finns en tradition av att examinera lärarstuderande i slöjd och andra ämnen med en extern censor, medan motsvarande tradition saknas i Sverige. Våra erfarenheter av försöket med censorexamination är blandade, men övervägande positiva enligt såväl de studerande som lärarlaget i kurserna. Bland det positiva finns en uppfattad förskjutning från att kurslärare kontrollerar de studenternas kunskande, mot att i och genom handledning främja deras lärande.

I presentationen delger vi bakomliggande tankar kring upplägget och vårt försök med "censorexamination". Vi vill gärna diskutera och jämföra våra erfarenheter med andra sløjdlærerutbildningar

Andresen, Trine
Fejerskov, Nina

Det magiske værksted – udviklingsarbejde omkring værkstedsundervisningens betydning for de studerendes professionalisering og studieaktivitet ved uddannelsen til professionsbachelor i tekstildesign, -håndværk og formidling

Det magiske værksted – udviklingsarbejde omkring værkstedsundervisningens betydning for de studerendes professionalisering og studieaktivitet ved uddannelsen til professionsbachelor i tekstildesign, -håndværk og formidling.

De tekstile håndværksfag er grundpillen i uddannelsen, og megen undervisning foregår derfor i særligt indrettede tekstile værksteder på Campus Carlsberg, hvor uddannelsen er forankret. Vi vil påstå, at disse værksteder er uddannelsens hjerte. Og det betyder, at undervisningen i værkstedsfagene både indholdsmæssigt og tilrettelæggelsesmæssigt i høj grad rammesætter hele uddannelsen. Et eksempel på dette er, at alle fag tilrettelægges i afsluttede moduler af en til flere ugers varighed. Modulerne følger efter hinanden således, at den studerende stort set altid blot arbejder med ét modul ad gangen. I uddannelsens egen selvforståelse har værkstedet og værkstedsundervisningen nogle klare forcer i forhold til mere teoretisk klasserumsundervisning (som uddannelsen også rummer). Disse forcer giver sig fx udtryk i, at de studerende ikke går hjem, når underviseren forlader værkstedet, men bliver og arbejder videre – i visse tilfælde nærmest i døgn drift. Vi har bygget vores udviklingsarbejde op om nogle arbejdsfaser, som vi har om undervisningen i vores værksteder. Disse faser folder vi ud i beskrivelser af, hvad der sker i værkstederne, og i vurderinger af hvorfor der sker det, der sker. Vores mål er at åbne døren til vores værksteder, vores overvejelser og vores erfaringer og forhåbentlig at inspirere og diskutere vores faser om: fordybelse, samarbejde, uhomogene faglige forudsætninger, æstetisk dygtiggørelse, studieaktivitet og ikke mindst om hvad rum og artefakter betyder for alt dette.

Antun, Anne Guro Schmidt

Lærerutdanning - kunst og håndverk, NLA Høgskolen, Norge

Veiledning i kunst og håndverksfaglig master; ” - er det bare fantasien som setter grenser?”

Kategori: Forskningsbidrag

Tema: Læringsperspektivet

En master i kunst og håndverk i lærerutdanningen skal styrke studentens profesjonsfaglige kompetanse og gjøre vedkommende forskerkompetent. I kunst og håndverk innebærer profesjonsfaglig kompetanse å forholde seg til fag, didaktikk og teori. Forskerkompetanse innebærer å forstå dilemmaer og metoder som spesifikt angår kunstfaglig forskning som også innlemmer et innenfra-perspektiv. For masterstudenten er dette en oppgave som vedkommende aldri har gjort før, og kan følgelig ikke se for seg hele bildet av hva det innebærer. Det ligger også en kime til dilemma i skjæringspunktet mellom kunst og håndverksfagets tradisjonelt sett «frie» side knyttet til skapende estetiske læringsprosesser og masteroppgavens akademiske strukturelle krav. For at studenten skal kunne få god veiledning, bør veilederen se for seg enkeltsider ved masterprosessen studenten særlig kan trenge veiledning på (uten at studenten nødvendigvis selv er klar over det). Veileder bør også ha bevissthet om hvordan ulike veiledningsstrategier kan veksle med ulik virkning ettersom hvor studenten er i sin prosess. Ideelt sett bør arbeidet med masteroppgaven være en gylden anledning for studentens personlig og faglige vekst. Spørsmålet er: *Hva slags strategiramme kan støtte både student og veileder i veiledning av masteroppgaven, slik at den ivaretar både praktisk og estetisk læringsprosess og akademiske strukturelle krav?*

Teoretisk bakgrunn for å belyse spørsmålet er (1) begrepet estetiske læringsprosesser (Austring og Sørensen, 2006), (2) samhandling og dialog mellom veileder og student gjennom «refleksjonsstigen» (Schön, 2013, s.114 - 118) og (3) veiledningsstrategier som blant annet mesterlære og veiledning på konstruktivistisk grunnlag (Skagen, 2013, s. 78-91, 119-132).

Bang, Anne Louise

Center for kreative Erhverv & Professioner //Center for Creative Industries & Professions

VIA University College. Docent PhD // Senior Associate Professor

Cross disciplinary collaboration as a prerequisite for sustainable development in textile design

Kategori: utviklingsarbejde

Tema: bæredyktighetsperspektivet

At VIA University College we are encouraged to initiate cross disciplinary modules. Simultaneously, we experience that one of the biggest challenges of working with sustainable development of the field of textiles is that it is a rather complex subject area. It is dominated by wicked problems with no true or false solutions, and it is difficult to avoid greenwashing. This is partly caused by the need to radically change the existing value chain as well as the consume and use patterns. Therefore, it is necessary to combine deep disciplinary expertise with cross disciplinary teamwork, and we need to fully acknowledge this in our teaching.

To initiate the discussion, I use a common module between second year textile design and nurse students as an exemplary case. The textile designers were asked to design non-disposable aprons for hospitals and caretaking involving the nurses as an expert group. Textile designers worked full time over three weeks and the nurses were given 8-10 lessons over the period of time. This was indeed very different conditions and not what we dreamt of from the outset. Nevertheless, both groups expressed a high degree of disciplinary learning pointing to the cross disciplinary collaboration as a means for that. In the presentation I will reflect

on cross disciplinary collaboration as a prerequisite for sustainable development inviting to a discussion of ways in which we can secure mutual understanding across fields and professions that acknowledges disciplinary expertise.

Bergqvist, Ingrid

Institutionen för estetiska ämnen, Umeå universitet, Sverige.

Slöjddämnet och dess undervisning för hållbar utveckling i förhållande till förändrade mål och policy

Kategori: Forskning

Tema: Det didaktiska perspektivet.

Dagens globala problem innebär en utmaning för världens politiker. Utbildning för hållbar utveckling (UHU) är ett politiskt prioriterat område och presenteras som ett kraftfullt sätt att möta klimatförändringar, utrota fattigdom och främja jämställdhet. Sedan 1994, är UHU inkluderat som ett övergripande perspektiv i den svenska läroplanen. År 2011 infördes det i slöjddämnets syfte och i den senaste revideringen har UHU förstärkts ytterligare i kursplanen för slöjd. Nya politiska och samhälleliga villkor ställer andra krav på lärarna och undervisningen. Sedan slöjddämnet introducerades i grundskolan har frågor om UHU inkluderats på olika sätt. Både forskningsresultat och utvärderingar visar att UHU tolkas på olika sätt och att slöjdlärare är osäkra över vad UHU kan innebära. Då förutsättningarna för UHU bygger på samarbete och gemenskap är det viktigt att denna forskning utvecklas. Syftet med studien är bidra med kunskap om hur slöjdlärare förstår UHU och hur denna förståelse uttrycks i deras undervisningspraktik.

I studien används olika teorier för att analysera slöjdlärares didaktiska val. Genom läroplansteori analyseras hur policydokument påverkar slöjddämnet och hur dessa dokument kan tänkas påverka lärares didaktiska val. För att analysera lärares didaktiska val i utbildningssammanhang används några begrepp från Bernsteins (1996) teorier. Slutligen kommer Balls (2012) teori om *policy enactment* användas i hur material och artefakter kan bli policyaktörer.

I studien används kvalitativ metod i form av etnografi och textanalys, data har samlats från fältarbete hos sex slöjdlärare, elva elevgrupper från årskurs tre till nio i textil- och trä & metallslöjd.

Nyckelord: slöjduitbildning, slöjdlärare, läroplansteori, hållbar utveckling, policy.

Brännkärr, Pia

Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier, Åbo Akademi, Finland

Utbytesstuderandes val af slöjdkurser

Kategori: Forskning

Tema: The learning perspective

Forskning visar att det finns olika motiv till att studerande väljer att åka på utbyte, samt olika förväntningar inför utbytet. Motiven kan till exempel vara möjligheterna att utveckla sig själv och växa som person, att förbättra sina språkkunskaper och karriärutveckling. På samma sätt som det finns olika motiv och förväntningar inför för att åka på utbyte har studerande olika motiv till sina val av kurser vid det mottagande universitet.

Det övergripande syftet för den aktuella studien är att undersöka vilka motiv utbytesstuderande har för att välja en slöjdkurs under sin utbytestid. Studerande har en begränsad möjlighet att välja kurser. Hur resonerar de vid

valet av kurser, varfor veljer de sløjd? Vidare är syfte att undersöka vilka förväntningar studerande har inför sløjdkursen de valt.

Hösten 2019 gjordes en pilotenkät i samband med uppstarten av en sløjdkurs. Utbytesstuderande ombads besvara bland annat varfor de valt kursen, vilken typ av sløjdbakgrund de har och vilka förväntningar på kursen de har. Genom innehållsanalys av enkätsvaren skapas kategorier över olika motiv och förväntningar som identifieras. Svaren visar bland annat på att de dels har valt kursen för att de är intresserade av ämnet, dels för att de ser kunskaperna som viktiga som kommande lärare.

Borgen, Jurunn Spord

Fakultet for humaniora, idretts- og utdanningsvitenskap, Institutt for friluftsliv, idrett og kroppsøving/
Universitetet i Sørøst-Norge.

Bråten, Ingvard

Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett, Institutt for kunstfag/ Høgskulen på Vestlandet.

Gutta 2.0: Hva er det med menn i kunst og håndverk

Kategori: Research

Tema: The didactic perspective

I denne studien spør vi oss om: Hvilke forhold (individuelle og kontekstuelle) har hatt betydning for utdannings- og yrkesvalg blant mannlige lærere og lærerstudenter i kunst og håndverksfaget?

Går en tilbake i historien het faget i Norge *håndarbeid for gutter* og *håndarbeid for jenter*. I planverkene forsvant kjønnsdelingen rundt 1960 og alle elevene fikk gradvis det samme faginnholdet. Ved utdanningsinstitusjonene fortsatte imidlertid faglærerne å få ulik spisskompetanse en god stund etter dette, hvor hovedtendensen var at menn utdannet seg til sløydrelaterte teknikker og kvinner til de tekstile. Lærerne som fikk sin utdanning på disse institusjonene, er nå i stor grad blitt eller på vei til å bli pensjonister. Det skulle slik sett være duket for en ny generasjon med lærere i kunst og håndverk, «Generasjon 2.0», en generasjon som kan se hele faget under ett, slik som læreplanen har gjort siden 1960.

Det mest påfallende når en ser på dagens generasjon av lærere i faget er at det er få menn. Vi har intervjuet mannlige lærere i grunnskolen, samt mannlige studenter for å få mer kunnskap om individuelle og kontekstuelle forhold som kan hatt betydning for utdannings- og yrkesvalg. Intervjuene er gjennomført og transkribert. Ved konferansen vil vi presentere analyser og funn fra dette materialet.

Carlsen, Kari

Institutt for estetiske fag, Universitetet i Sørøst-Norge, Norge

Sløjd i barnehagen 2021 – et tilbakeblikk for fremtida

Kategori: Forskningsbidrag

Tema: Didaktikkperspektiv, Bæredyktighetsperspektiv, Det materielle perspektiv

Abstrakt:

I nordisk barnehagepedagogikk har aktiviteter med materialer hatt stor plass historisk sett. Faget *forming*, fagbetegnelsen i norsk barnehagetradisjon og barnehagelærerutdanning, inngår i definisjonen av sløyd, slik denne er beskrevet av det nordiske fag- og forskermiljøet (NordFo). I norsk utdanning omfatter denne definisjonen både håndverket og det bildeskapende området i spennet mellom det materiale og digitale. Nyere forskning viser at skapende virksomhet med materialer utgjør en mindre del av innholdet i barnehagen enn tidligere. Målsettingen med presentasjonen er 1) å gi et historisk tilbakeblikk der fagets egenart gjøres tydelig, 2) å sette dette tilbakeblikket inn i en kunnskapsteoretisk kontekst som peker framover mot 3) en

aktualisering av fagfeltet i forhold til FNs bærekraftsmål og barns rett til å ytre seg slik det går fram av FNs barnekonvensjon. Kapitlet bygger på empirisk materiale fra en etnografisk studie i barnehagen og omfatter en analyse av styringsdokumenter og historisk skriftlige kilder knyttet til faget, relevante barnehagepedagogiske tekster og nyere forskning om fagets praksis. Drøftingen i presentasjonens tredje del belyser gjennom eksempler hvordan fagets forankring i natur- og kulturmaterialer kan løftes inn i et framoverrettet bærekraftperspektiv, og diskuterer hvordan en forskyvning i kunnskapsteoretiske perspektiver gir mulighet til nye forståelser av formingsfagets bidrag til barnehagens innhold.

Carlsen, Kari

Randers-Pehrson, Anniken

Rimstad, Åsta

Institutt for estetiske fag, Universitetet i Sørøst-Norge, Norge

Rammefaktorens betydning for kunst og håndverksundervisning i grunnskolen

Kategori: Forskningsbidrag

Tema: Didaktikkperspektiv

I dette paperfremlegget retter vi fokus mot kunst og håndverksfagets stilling i norsk grunnskole med sikte på sentrale rammefaktorer og hvilken betydning disse har for lærerens undervisning og elevenes læring i faget. Tidligere er det gjennomført to større kvantitative evalueringer av faget på landsbasis i 1995 og 2003. Begge er knyttet til evaluering av læreplaner i faget. Disse rapportene har ikke hovedfokus på rammefaktorens betydning for fagets innhold og elevenes utbytte, men viser til flere faktorer som har betydning for undervisningen i faget. Vi ser tendenser til at gruppestørrelser øker, verksteder ikke prioriteres og/eller bygges ned og at arealet for kunst og håndverksundervisning blir redusert. Det er videre dokumentert at lærerkompetansen blant lærere som underviser i faget er lav. Samtidig med disse tydelige tendensene etterlyses fagfornyelse i den alminnelige samfunnsdebatten, og det er fokus på praktisk skapende arbeid i skolen slik fagfornyelsen, den siste læreplanen for skolen, krever. Med utgangspunkt i dette dilemmaet har vi gjennomført en landsdekkende spørreundersøkelse blant lærere for å kartlegge administrative, ressursmessige og pedagogiske faktorer med betydning for undervisningen i Kunst og håndverk. Undersøkelsen styres av følgende problemstillinger: Hvilke rammefaktorer påvirker skolens kunst- og håndverksundervisning? På hvilke måter innvirker disse på skolens kunst- og håndverksundervisning? Vi vil presentere foreløpige resultater fra undersøkelsen og diskutere tendenser i materialet så langt.

Dammand, Peter Möell

Københavns Professionshøjskole, Tekstilformidleruddannelsen, Institut for Læreruddannelse, Det Lærerfaglige Fakultet, DK

Skitsen i et didaktisk læringsperspektiv – at noget bliver skitseret og at noget skitserer sig

Kategori: Forskning

Tema: Læringsperspektivet

Der er to hovedbetydninger af ordet 'skitse' eller 'at tegne'. Den ene er, 'at skitsere noget', fx en iagttagelse, en idé eller et udsagn. Den anden betydning er, en afklaring eller en retning der kommer til syne, 'at noget skitserer sig' det vil sige 'en mening tegner sig for nogen' (Højlund, A. (2011), *Mind The Gab, Om tegning og tilblivelse, Udkast til en tegnefilosofi*, Ph.d.afhandling. Kunstakademiets Designskole).

I mit undersøgelsesfelt beskæftiger jeg mig med, hvad der sker mellem de to betydninger, 'at noget skitseres', idet at der frembringes noget fysisk, og 'at noget kommer til syne gennem skitseprocessen' idet resultatet af skitsen repræsenterer en idé, en erklæring, et udtryk eller erkendelse. Skitsen begynder på sin vis at tænke, tale eller vise sig for den der betragter eller skitserer, dvs. skitsen tegner en mening eller afklaring og lader dermed personen som skitserer vide, om vedkommende er klar, er på vej eller måske har fejlet.

Omdrejningspunktet i forskningsbidraget er en empirisk tilgang til tegning og skitsering i et didaktisk læringsperspektiv. Formålet er at indsamle, beskrive og perspektivere eksempler på greb og praksisser vedrørende det at skitsere, både som metode og som didaktisk og lærende værktøj, hvor den som skitserer lærer af selve skitsen både i akten 'at skitsere noget' og i erkendelsen 'at noget viser sig'.

Eknes, Irene Fanebust

Kunst og handverk, NLA Høgskolen, Norge.

Mot til å samskabe

Kategori: Research

Tema: learning perspective

Arbeidet undersøker samskapande læringsformer og i kva grad dei kan være med å utvikle transformativ undervisningskompetanse hos lærarstudentar i faget Kunst og handverk.

Drøftinga byggjer i stor grad på Iversen & Pedersen (2017) "Co-creating knowledge: Students and teachers in a field of Emergence". I Chemi & Kroghs (Red) Co-Creation in Higher Education". Dei framhevar m.a. «gjenforming» av «det delte rommet» som metode for innovasjonspedagogikk.

Skildring og utveljing av transformativ kompetansar er henta frå OECDs (2019) læringskompass for 2030. Utvalde faktorar handlar m.a. om kreativitet og annlegg for utfordring og utvikling eigen kunnskap og ferdigheiter. Innfatta evne til samarbeid. I høve til problemstilling er dette relevante rammer for samskapande metodar.

Empirisk materiale er knytt til eit konkret undervisningsprosjekt, der lærarstudentar var utfordra til å planlegge og gjennomføre eit lærarkurs om animasjon. I utvikling av prosjektet er det utforma ein eigen «Didaktisk modell for transformativ læring gjennom samskaping». Inspirert av Torgersen & Sæverots «Strategisk didaktisk DU-modell» (2015).

Empirisk funn er forankra i munnlege tilbakemeldingar, refleksjonsnotat samt ei digital studentundersøking. Evalueringa peikar på oppleving av profesjonsfagleg læring, trass inngripande restriksjonar i samband med Covid 19. Innvendingar har vore mangel på tid til fagleg utforsking. I øving av transformativ kompetansar er dette vesentleg. Kreativ utvikling krev rom for prøving og feiling i trygge rammer, med tillit mellom deltakarane.

Fauske, Laila Belinda

Professor, OsloMet – storbyuniversitetet, Norge

Haakonsen, Peter

Universitetslektor, OsloMet – storbyuniversitetet, Norge

Kreativitet: Fagideologiske posisjoner i et 60 års tidsspenn

Kategori: Forskningsbidrag

Tema: Læringsperspektivet

Det norske skolefaget Kunst og håndverk forvalter en kompleks arv. I 1960 ble håndarbeid, sløyd og tegning slått sammen til ett fag, Forming. Hovedmålet for faget var å kultivere skapende krefter og estetisk følsomhet, men også oppdra til selvstendighet, sosialt samarbeid, interesse for praktiske sysler, orden og nøyaktighet (Forsøksrådet for skoleverket, 1960, s. 288). Mens Forming har blitt beskrevet som et individfrigjøringsprosjekt (Brønne 2009, 2011) blir dagens Kunst og håndverksfag relatert til samfunnsproblematikk. Med designutdanning som ramme har Lutnæs (2015; 2017) belyst den akademiske diskursen om kreativitet. Gjennom fem narrativer utdypes ulike forståelser av kreativitet. Lutnæs relaterer videre konseptet 'ansvarlig kreativitet' til bærekraft og fremtidsperspektiv i utdanning, herunder også grunnskolefaget Kunst og håndverk. Læreplanen fra 1960 bruker ikke spesifikt begrepet kreativitet. Likevel inviterer målsettingen for faget til å elaborere over ulike sider ved det skapende, herunder kreativitet. Denne paperpresentasjonen ser nærmere på hvilken tilnærming læreplanen fra 1960 har til begreper som sammenfaller med Lutnæs' (2015 og 2017) drøftinger inn mot kreativitet. Med utgangspunkt i Lutnæs' fem narrativer analyseres Forsøksplan av 1960. Paperpresentasjonen anvender assemblage som metodisk tilnærming (Dyrssen 2010). Analysen identifiserer nøkkelbegreper relatert til kreativitet, etablerer lenker og drøfter relasjoner mellom disse. Gjennom assemblage utvikles tankekart og visuelle formasjoner som belyser det studerte. Hensikten med paperpresentasjonen er å bringe fagideologiske posisjoner, fremsatt med et tidsspenn på 60 år, i bevegelse. Paperpresentasjonen er en pilotstudie og angir retning for videre forskning på kreativitet i kunst og håndverk.

Gyllerfelt, Emma

Doktorand, HDK-Valand, Göteborgs universitet, Sverige

Slöjdundervisningens multimodale resurser med nyanlända elever

Kategori: Research

Tema: Didactic perspective

Ett slöjdklassrum är fyllt av en mängd olika resurser och ger tydliga signaler om vilken typ av aktivitet som förväntas ske där. Att som slöjdlärare instruera och stötta elever i undervisning innebär användning av en mängd olika resurser för att skapa förståelse. I slöjdundervisning med nyanlända elever blir interaktionen intressant då det verbala språket är begränsat men tillgången till andra resurser är möjlig. Forskning om hur multimodala resurser används tillsammans med nyanlända elever i slöjdundervisning är begränsad. I Sverige har flertalet skolor valt att organisera skolgången för nyanlända elever genom att samtidigt som de går i förberedelseklass deltar de också i ett så kallat praktiskt estetiskt ämne, utifrån motivering att det i dessa ämnen inte finns verbalspråkliga hinder. Vid presentationen diskuteras pågående forskning utifrån doktorandprojektets syfte att beskriva hur nyanlända elever möter multimodala resurser i slöjdundervisning och hur de används av slöjdlärare och nyanlända elever i undervisningen.

Inledande resultat visar hur nyanlända elever möter en rik multimodal slöjdundervisning. Slöjdklassrummet med dess möblering, redskap och material och tillsammans med de som vistas där, medierar mening för

eleverna och blir centrala för innehållet i slöjdlärares instruktioner. Vidare visar resultaten på betydelsen av att kunna läsa av olika multimodala handlingar och hur tillgängliga resurser används för att ge betydelse åt slöjdspecifika begrepp som för nyanlända elever kan uppfattas abstrakta och komplexa.

Halvorsen, Britt-Marie

Doktorand vid Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier. Huvudämne: Slöjdpedagogik
Åbo Akademi, Finland

SlöjdDigit – en lärares vandring i digitala arbetsmetoder i textilslöjd

Kategori: Utvecklingsarbete

Tema: Didaktikens perspektiv

Att ha slöjd på skolschemat innebär för eleverna idén svenska grundskolan att mestadels arbeta praktiskt. De lär sig bearbeta material och framställa artefakter med hjälp av olika redskap och hantverkstekniker. Undervisningen präglas av elevernas slöjdande som sker i en social kontext mellan läraren och eleven/eleverna där läraren efter sin planerade undervisning ger instruktioner, förevisar och handleder. Eleverna ska även träna förmågan att värdera sina arbetsprocesser och resultat varför de emellanåt skriver i sina loggböcker vilket numera ofta görs digitalt. Men vad händer när förutsättningarna för textilslöjdsundervisningen förändras och dess kontext plötsligt blir annorlunda? Studien som presenteras syftar till att visa hur elevers arbetsprocesser och lärande ser ut när läraren prövar digitala arbetsätt i textilslöjdsundervisningen. Den aktuella slöjdsalen vars empiri, bestående av elevernas och lärarens digitala dokumentation, är hämtad från en 4-9skola i utkanten av en större stad i Sverige. Läsåret inleds under relativt normala omständigheter, men allteftersom tiden går förändras kontexten för undervisningen och läraren utmanas i nya arbetsätt på grund av den pågående covid-19 pandemin. Ingenting är längre sig likt och samtidigt är mycket innanför skolans väggar stundtals precis som vanligt. Den traditionella slöjdlektionen omdanas i och med att när- och digital fjärrundervisning bliver verklighet vilket medför att en helt ny arena för slöjdundervisning ser sitt ljus. Frågan är – vad innebär det för läraren och eleverna?

Hansen, Bolette Kremmer

Læreruddannelsen, Københavns Professionshøjskole, Danmark.

Praksisfaglighed i håndværk og design – hvilke didaktiske greb understøtter studerendes praksisfaglige kompetencer?

Kategori: Forskningsbidrag

Tema: Didaktik-perspektiv

'Praksisfaglighed' er et politisk begreb, som blev introduceret for den danske grundskole i 2018 med formålet at gøre undervisningen i grundskolen ældste klasser mere alsidig og at motivere flere elever til at søge de erhvervsfaglige ungdomsuddannelser. Også i læreruddannelsen blev praksisfaglig undervisning efterspurgt.

I 2020-21 pågik et nationalt F&U-arbejde i læreruddannelsernes praktisk-musiske fag: billedkunst, håndværk og design, madkundskab og musik, som udviklede i almen-didaktiske greb, der kan fremme praksisfaglighed i alle læreruddannelsens fag.

Inspireret af Design Based Research tog projektet afsæt i projektdeltagernes erfaringer og praksis og genererede kategorier for tiltag, som blev afprøvet og udviklet i projektdeltagernes undervisning. På tværs af kategorierne så vi dimensioner, som er grundlæggende for praksisfaglig undervisning, nemlig

- At undersøge og eksperimentere med viden og praksisser
- At visualisere og materialisere viden og kunnen i mange udtryksformer
- At arbejde dynamisk med forholdet mellem teori og praksis

I dette bidrag behandles et case-materiale fra undervisning i håndværk og design på læreruddannelsen, hvor jeg undersøger hvordan designprocesser praktiseres, reflekteres og forstås af lærerstuderende. Empirisk materiale i form af studerendes kortlægninger af egne designprocesser og portefolier danner grundlag for analyse og didaktiske refleksioner.

Hartvik, Juha

Porko-Hudd, Mia

Swanljung, Lilly

Universitetslærare i slöjdpedagogik, Åbo Akademi, Vasa, Finland

Klasslärarstuderandes självupplevda utveskning under lärarutbildningens grundkurs i slöjd

Category: Research

I det finländska utbildningssystemet handhar klassläraren majoriteten av undervisningen i år 1–6. Klasslärens studerar till magisternivå och huvudämnet är pedagogik. I examen ingår 60 ECTS ämnesdidaktiska studier. Studierna täcker hela den bredd av läroämnen som undervisas i grundskolans första 6 år. Klassläraren kan sägas bli pedagogisk expert och ämnesmässig generalist. Under lärarutbildningstiden avlägger klasslärarstuderande en obligatorisk kurs i slöjd (5 ECTS). Under kursen förväntas studerande utveckla såväl sitt ämnesinnehållsliga som didaktiska och pedagogiska kunnande. Kursen är tidsmässigt placerad över ca 18 veckor med avsikt att studerande ska hinna processa olika delar av sitt kunnande. I studien undersöks vilka aspekter av sitt kunnande lärarstuderande (n. ~ 60) lyfter fram vid mellanutvärdering och vid fullföljd kurs. Materialet analyseras utgående från förväntningen på lärarens mångsidiga kunskap. Ett förväntat resultat är att majoriteten av uttalandena tar fasta på studerandes egna konkreta slöjdekunskaper. Resultaten förväntas ge information om vilka satsningar som kan göras för att ytterligare stärka kvaliteten i lärarutbildningens upplägg och möjligen erhålla en bredare utveckling av klasslärarstuderandes beredskap att undervisa i slöjdämnet.

Heger, Linda-Marie

HDK-Valand, Göteborgs universitet, Sverige

Innovatörers antingen eller förhållande om begreppspar teori och praktik med fokus på slöjdämnet

Kategori: Forskning

Tema: Didaktik

Inom den västerländska kunskapstraditionen delas antingen eller förhållandet om begreppspar teori och praktik oftast in i två delar. Den så kallade teoretiska kunskapen kategoriseras till intellektet (huvudet) medan den så kallade praktiska kategoriseras till handen (kroppen). I kursplanens kommentarmaterial för slöjdämnet i den svenska grundskolan (Lgr 11), som utkom 2017, framkommer denna problematik vid formuleringar av begreppspar teori och praktik. Med en uppdelning tillskrivs värden som nyttjas för argumentativa syften såväl

i vardagliga samtal som i politiska diskussioner. Utifrån en pågående artikel diskuteras hur olika historiska och nutida innovatörer formulerar, tolkar och omformulerar antingen eller förhållande om begreppspar teori och praktik. I analyserna används Kosellecks (2018) textanalys med begreppshistorians två analytiska perspektiv; det synkrona och det diakrona. Den synkronas synvinkel är en semasiologisk analys, vilket betyder att undersöka det utvalda begreppets olika betydelser. Den diakronas synvinkel är en onomasiologisk analys, som istället betyder att vända på frågan och undersöka alla synonymer begreppspar har intagit. Den semasiologiska analysen specificerar några filosofiska och pedagogiska innovatörer samt nutida slöjdpedagogiska innovatörer. Den onomasiologiska analysen däremot beskriver några historiska och filosofiska innovatörer samt historiska slöjdpedagogiska innovatörer. Vid presentationen diskuteras de inledande resultaten i relation till den svenska grundskolans slöjdämne.

Hermansson, Lotta

HDK-Valand, Enheten för pedagogik – bild och slöjd. Göteborgs universitet. Sverige

Slöjdlärares samplanering

Kategori: Forskningsbidrag

Tema: Forskningsperspektivet

Majoriteten slöjdlärare i svensk grundskola planerar sin undervisning ensamma. Slöjd är sedan länge ett sammanhållet ämne i läroplanen, samtidigt möter omkring nio av tio elever i årskurs 9 slöjdämnet uppdelat i textil- respektive trä- och metallslöjd. Ofta är klassen uppdelad i två grupper och undervisas av olika lärare i olika salar (Skolverket, 2015). Jeansson (2017) visar att textillärare väljer sitt undervisningsinnehåll på delvis andra grunder än kursplanens centrala innehåll. Eget intresse, egen utbildning och materialtillgång är olika faktorer som avgör vilka förutsättningar som ges eleverna att utvecklas i ämnet. Även om det återstår att studera hur lärare i trä- och metallslöjd väljer undervisningsinnehåll är det rimligt att anta att det inte skiljer sig åt. Jeansson konstaterar att en förklaring kan vara att lärare helt enkelt inte talar tillräckligt om sin undervisning och därför inte heller utvecklas i sin profession.

Med utgångspunkt i designbaserad forskning (se Anderson & Shattuck, 2012) har jag för avsikt att studera professionsutveckling av slöjdlärare som undervisar samma elevgrupper. Studien planeras att genomföras med en grupp deltagare om 8–10 slöjdlärarkollegor (4–5 kollegiepar) och ämnar utveckla formerna för samplanering, för att främja professionsutveckling. Detta kommer att ske i en iterativ process om tre workshops med reflektion och återkoppling däremellan. Min strategi är att förse deltagarna med ett ramverk omfattande litteratur, teori, former för workshops inklusive återkoppling och reflektion. Under konferensen önskar jag diskutera upplägg för studien och då projektet är i uppstart, så välkomnar jag kritiska frågor och inspel.

Hinnerson, Bo

Vad är ett praktikutvecklande lärande i en lärarutbildning?

Kategori: Research

Tema: learning perspective

Studien beskriver den verksamhetsförlagda praktiken i en slöjdläroinutbildning i Sverige och kan problematiseras utifrån vad som sker när verksamhetsförlagt lärande, VFU, respektive högskoleförlagt lärande möts i en lärarutbildning¹.

Holmsteen, Birgitte

Iversen, Anna K.O.

Lærerfagligt fakultet (Håndværk og Design). Københavns Professionshøjskole. Danmark

Legende metoder i designprocessen

Workshop

I workshoppen “Legende metoder i designprocessen” tages afsæt i de allerede eksisterende designmetoder, der bruges i faget Håndværk og Design i folkeskolen. Dem vil vi sammen vende og dreje gennem legende, materielle og samskabende processer og efterfølgende reformulere dem til nye elevrettede designmetoder.

Vi er nysgerrige på om og hvordan vi kan benytte samme værkstedtilgang, som eleverne forbinder med produktfremstillingsprocessen, i de hårde og bløde materialer, i designprocessens første faser for at gøre processen mere praktisk og materiel og dermed fange eleverne interesse mere. Dette fordi disse dele af processen af elever ofte beskrives som tunge, træge eller for skrivebordsbaserede. Såsom moodboard, persona udvikling, reference research og idéudvikling som nogle elever og lærere gerne vil springe over, så de kan komme ind i værkstedet, hvor det ”*sjove arbejde foregår*”.

Vi vil sammen med workshopdeltagerne, zoome ind på mulige indledende dele af arbejdet med designproces og persona. I løbet af workshoppen vil vi afprøve forskellige metoder til at levendegøre arbejdet med persona, da dette arbejde i starten af designprocessen, er udslagsgivende for de designvalg der skal træffes i den følgende proces. Her undersøger vi forskellige greb til at få denne del af processen til at spille mere sammen med værkstedsforventningen og måske skabe en bedre kobling mellem de forskellige faser i designprocessen og plads til at fordybe og øve sig i de første faser.

Efter workshoppen samles erfaringerne og bruges som inspiration til, hvordan man kan arbejde med lignende tilgange i faget Håndværk og Design.

Homlong, Siri

Institutionen för bild- och slöjdpedagogik, Konstfack University of Arts, Crafts and Design, Sverige

Materialnära studier i lärarutbildningens examensarbete

Kategori: Forskningsbidrag

Tema: Forskningsperspektivet

Lärarutbildningen i Sverige avslutas med ett examensarbete där studenterna skall visa att de tillägnat sig förmågor som krävs för att med ett kritiskt förhållningssätt läsa och skriva vetenskapligt. De skall planera och genomföra en egen undersökning med relevans för det ämnet de utbildas till. Normen brukar vara läroplansanalyser, intervjuer med lärare kring speciella teman, observation av elever i undervisningssammanhang eller undervisningsförsök som utvärderas, och mer sällan studier i slöjdtekniker och slöjdmaterial.

På Konstfack har vi därför valt att sätta undersökningar med slöjdens material och tekniker i fokus för studenternas avslutande examensarbete. I ett didaktiskt perspektiv är ämnesinnehållet en viktig del av en lärares arbete. I lärarutbildningens pedagogiska kurser (Utbildningsvetenskaplig kärna/UVK) och praktik (Verksamhetsförlagd utbildning/VFU) ligger didaktiskt fokus på ämnesinnehållet i förhållande till kursplan, undervisningsstruktur och -metoder, elevanpassningar etc. Vi menar det är viktigt att även ge utrymme för undersökningar med slöjdens material och tekniker som grund. Genom ett vetenskapligt förhållningssätt

planerar och genomför därför studenterna systematiska undersökningar i konkreta material och tekniker, och ramar in undersökningarna i lämpliga teorier och tidigare forskning om t.ex. lärandeteorier, kreativa processer, estetiska kvaliteter, filosofiska perspektiv etc. Resultatet blir både en djupare förståelse för material, teknik och uttryck, men även innovativa och nya perspektiv på bearbetning av mjuka och hårda material i olika sammanhang.

Vid konferensen presenteras några av dessa examensarbeten i slöjd, med fokus på forskningsmetoder och teoretiska perspektiv.

Huglen, Rakel Elice

Høgskulen på Vestlandet (HVL)/ Western Norway University of Applied Sciences

Tegne med tråd

Kategori: Utvikling

Tema: Det materielle perspektiv

Obs: Over zoom

Prosjektet jeg vil presentere er ledd i mitt kunstneriske utviklingsarbeid. Begynnelsen av vår-semesteret 2022 hospiterer jeg noe av arbeidstiden ved småbarnsavdelingen(1-2 år) i en barnehage. Hospitering i praksisfeltet er for ansatte i undervisnings-og forskerstillinger ved HVL. Det er første gang akkurat denne ordningen finner sted ved HVL. De yngste barnas tilnærming til tegning og skapende prosesser er noe av det jeg jobber med i mitt kunstneriske utviklingsarbeid. Materialet jeg fokuserer på er tråd, og framgangsmåten er tegning i flate og rom. Hittil har jeg latt meg inspirere av eget barn fra hun var 1-3 år. Under hospiteringen skal jeg observere flere barns prosesser i ulike formingsaktiviteter initiert av pedagogisk leder ved avdelingen. Mitt overordnede mål med hospiteringen: Erfaringsutveksling og samarbeid der fokus er på kreative prosesser med utgangspunkt i tegning og tråd med de yngste. Dette skal resultere i forskning som jeg kan ta med meg inn i mitt kunstneriske utviklingsarbeid. Hva det vil føre til, vet jeg ikke. Prosessen er uforutsigbar i arbeid med barn, og det er også noe jeg verdsetter høgt. Det andre målet mitt med hospiteringen er å erverve meg relevant og oppdatert kunnskap fra praksisfeltet som jeg kan ta med meg tilbake til barnehagelærerutdanningen hvor jeg underviser i kunst og håndverk. I tillegg til erfaringsutvekslingen med avdelingen, er det refleksjonene fra observasjonene og samarbeidet som kan vokse ut av dette jeg ønsker å presentere under «Make it Together». Jeg vil understreke at det ikke er observasjoner av personer jeg skal fokusere på, men innholdet og prosessene. I tillegg vil jeg presentere relevante foto fra hospiteringen og fra samarbeidet (etter samtykke).Jeg ønsker også å presentere noen egne arbeider som er inspirert av barns tilnæringsmåter.

Høibo, Ingrid Holmboe

University of Southeast-Norway, Norway. PhD candidate.

View of learning in makerspace

Category: Research

Theme: Learning perspectives in makerspaces

The maker movement is rapidly growing worldwide, working with fabrication and communication technologies, insisting on *making* as a fundamental human activity and emphasizing humans as the key player in digitalization. It is difficult to attach the movement to a single culture, trend or event. It is more likely a result of several simultaneously trends appearing at the right time, like the Do-It-Yourself / Do-It-Together- culture. What people do themselves and together are complex and advanced projects, often from cheap and easily accessible material and household items. Ideas and mind-set from STE(A)M-pedagogy, hacker-culture, tinkering, doocracy, co-working/ collaboration, community, open source-culture is also influencing the maker movement. Maker spaces have now been established in both formal and un-formal learning environments, such as public libraries, museums and science centers, schools and universities. However, while the maker movement is about to be a well-established and highly regarded pedagogical approach working with technology in schools, it is difficult to identify what view of learning the practitioners of maker pedagogy possess. In this presentation, I explore how scholars have described and analyzed the mind-set of the maker movement in former studies, I further question the plenitude of mind-sets uncovered in such studies and possible categorization of these. Empirically, the article will be based on a literature review of former studies on the maker movement related to arts and crafts.

Høibo, Ingrid Holmboe

Uhlin-Engsu, Gry Elin

Garmsiri, Nazanin

Mykland, Ingvild A

Universitetet i Sørøst-Noreg, Noreg

Didaktisk perspektiv på programmering i kunst og handverksfaget

I nordisk utdanningssystem har ei massiv innføring av berøringsskjerm og tilsvarende læringsteknologi fått stor innverknad på korleis digitale ferdigheiter i dei ulike faga blir praktisert. I norsk skule har digital kompetanse i kunst og handverk tidlegare difor i stor grad dreidd seg om presentasjonar, internettsøk, film og foto, format, verktøy og medier som kan handterast gjennom skjerm. Med Fagfornyinga 2020 skal programmering inn i inn i fleire fag, også i Kunst og handverk. Den nye læreplanen gir rom for å arbeide meir praktisk og aktivt deltakande skapande, med teknologi som material, også når det gjeld å øve digital kompetanse i kunst og handverk.

Utviklingsarbeidet vårt har difor fått denne problemstilling: *Korleis arbeide med programmering, koding og algoritme på Kunst og handverksfaget sine premisser der den kreative og innovative problemløysinga også tek omsyn til design knytt til både form og funksjon?*

Me låner øyre til Skaparrørsla som arbeider med fabrikkasjons- og kommunikasjonsteknologi og insisterer på at skaping er ein grunnleggande menneskeleg aktivitet. Rørsla problematiserer ei digital utvikling som gjer menneske til passive konsumentar av ferdige løysingar og løftar nettopp menneske til å vera hovudsaka i digitaliseringa. Gjennom utprøvande arbeid med studentar ved lærarutdanninga i Kunst og handverk og BA

studentar i Visuelle kunstfag og design, arbeider me fram opplegg og løysingar for undervisning i programmering. I presentasjonen viser me dømer frå dette, utvikla i DigTekLab USNCampus Notodden sin verkstad for læring og utprøving av læringsteknologi.

Isachsen, Sissel
Reitan, Janne Beate

Institutt for estetiske fag, OsloMet - Storbyuniversitet Norge.

Inspirasjon til og forkunnskaper for moteutdanning

Kategori: Forskningsbidrag

Tema: Didaktikperspektiv

Med mange års undervisningserfaring i design og håndverk har vi lagt merke til at studentenes forkunnskaper innen håndverk har endret seg de siste 25 årene. Dette paperet bygger på et gruppeintervju med studenter i en motedesignutdanning og deres inspirasjon til å gjøre dette studievalget, der design og produksjon står sentralt.

Forskningsspørsmålet er:

Hvilke faktorer har inspirert motestudenter i valg av studium og hvilken betydning har design- og håndverksforståelse fra grunnskolen som inspirasjon og grunnlag for å velge motedesign som karrierevalg?

Gjennom intervjuene gav studentene uttrykk for ulike inngangsvinklinger for dere karrierevalg. Flere nevnte at prosjektarbeid eller lærere på skolen hadde vært inspirerende, mens andre var blitt inspirert av å observere familiemedlemmer. Noen hadde blitt inspirert av YouTube og andre igjen fortalte de alltid hadde vært interessert i design og mote så lenge de kunne huske. Noen fortalte historier om en bestemt anledning som påvirket deres valg.

Disse studentene hadde også ulike planer for senere å innlemme design og håndverk inn i sine fremtidige karrierer. Det typiske svaret var at de ønsket å være motedesignere og var glade for å ha ferdighetskunnskaper i å designe plagg, lage mønstre og realisere sine egne design, og mente disse kunnskapene var avgjørende ferdigheter for en designer. Resultatene sees i en historisk sammenheng og diskuteres i forhold til tidligere forskning, blant annet til Molander og Schön og refleksjon over valg tatt i en kreativ prosess.

Jamouchi, Samira

Faculty of Education, Østfold University College, Norway

Materiality and co-making with wool fibres

Workshop

Wool felting is one of the most ancient textile techniques known across the world. Wool felting inscribes our gestures, movements and co-making in a broadened approach to knowledge production. Moreover, wool felting inscribes our co-making in a longer time perspective and persons from other epochs and areas. A working process done iteratively by other, formerly, elsewhere. Using my interconnected roles of artist, researcher and teacher (as an a/r/tographer) I seek to unveil the materiality of an aesthetical exploration. Those last few years, I organised wool felting workshops with students, artist-teachers and scholars in Norway and abroad. According to their feedback, the handicraft aspect of felt making seems to convey a sense of togetherness and connectedness. The feedback from some participants underline that this working process reminds them in some kind of rituals that let the body and the material connect intimately. In my view, it is a process with a creative force that allows our senses to experience and share aesthetical explorations. We undergo a deep immersion in the material and the act of co-making become a transformative event. We work with our hands, bear feet and use the power of our bodies to transform loosen fibres into an entangled piece of textile.

Jagell, Elisabet

Segelman, Anna

Forskarskolan FoBoS, Högskolan för konst och design (HDK-Valand), Göteborgs universitet, Sverige

Slöjdforskning i forskarskolan FoBos

Kategori: Forskningsbidrag

Tema: Didaktikperspektivet

FoBoS forskarskola är en nationell forskarskola i bild- och slöjdpedagogik som är finansierad av Vetenskapsrådet mellan åren 2019-2024. Studierna leder fram till en licentiatexamen i forskarutbildningsämnet *Estetiska uttrycksformer med inriktning utbildningsvetenskap* vid Göteborgs universitet.

FoBoS forskarskola är ett samarbete mellan fyra institutioner: Högskolan för konst och design (HDK-Valand) vid Göteborgs universitet, Institutionen för bild- och slöjdpedagogik (IBIS), Konstfack, Stockholm, samt Humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik (HSD) och Institutionen för data- och systemvetenskap (DSV) vid Stockholms universitet. HDK är värdinstitution för forskarskolan och projekten leds därifrån (www.fobos.gu.se)

Två av forskarskolans licentiander presenterar under NordFos konferens sina slöjdrelaterade projekt:

Elisabet Jagell är i planeringsfasen av sitt projekt under arbetsrubriken "Slöjdens grammatik". Hon vill undersöka hur estetiska dimensioner i tredimensionella slöjdföremål kan beskrivas och kommuniceras för att stödja elevers lärande. Genom analys av museers digitala visningar av föremål och studier av slöjdundervisning är målet att komma fram till metoder för kommunikation med elever kring estetiska dimensioner hos slöjdföremål i syfte att utveckla deras slöjdkunskaper.

Anna Segelman sätter fokus på digitala inslag i slöjdundervisningen i sitt licentiatprojekt med arbetsnamnet "Slöjden och det digitala". I en digitaliseringsstrategi för det svenska skolväsendet påpekas att de digitala lösningar som införs i verksamheten bör vara användarvänliga, göra arbetet mer effektivt och vara till nytta i undervisning och lärande. Anna vill undersöka hur slöjdlärare anser att digitala lösningar kan stödja elevers lärande i slöjden, och deras uppfattningar om fördelar, risker och hinder med digitala verktyg i slöjd.

Jeansson, Åsa
Westerlund, Stina

Institutionen för estetiska ämnen i lärarutbildningen. Umeå universitet, Sverige

Eстетikens ekologi: akademiseringen och digitaliseringen, eller 'amatöriseringen' av skolämnet slöjd?

Category: Research

Perspective: The research perspective

Skolämnet slöjd genomgår ständig förändring i takt med samhället och nya policydirektiv, men vad olika förändringar leder till i förlängningen är svårt att förutse. I det pågående fyraåriga forskningsprojektet *Eстетikens ekologi* undersöks hur förändringsprocesserna akademisering och digitalisering skapar nya förutsättningar för det svenska slöjdämnet och den handlingsburna kunskap som karakteriserar ämnet. Akademiseringen av lärarutbildning har bidragit till vetenskapliggörande av undervisning, stärkt vetenskaplig grund och breddad forskningsanknytning men också kommit att förstärka den textburna kunskapen i ämnet i grundskola och lärarutbildning. Digitalisering bidrar till ökad digital verktygsanvändning, vilket påverkar undervisningens innehåll och form. Och när användningen av digitala verktyg ökar och tid omfördelas till reflektion och vetenskaplig skolning från utveckling av kunnande i hantverk, då förändras slöjdämnet förutsättningar. Projektets syfte är att ur ett utbildningsekologiskt perspektiv undersöka hur nya förutsättningar skapas och vilka konsekvenser de får för ämnesinnehåll och slöjdlärares arbete. Projektet vilar på en mixed methods design och i presentationen fokuseras två av projektets tre delstudier. I en dokumentstudie kartläggs bakgrunden till akademiseringen och digitaliseringen av skolväsendet samt betydelsen för slöjdämnet genom kritisk diskursanalys av policydokument och debattartiklar. Preliminära resultat visar exempelvis hur akademisering tar såväl explicita som implicita uttryck och hur en likriktning av utbildningssystemet får långtgående konsekvenser för slöjdämnet förutsättningar. I en enkätstudie undersöks lärares uppfattningar om vad som karakteriserar och påverkar akademiseringen och digitaliseringen, samt hur lärare själva uppfattar konsekvenserna för ämnesinnehållet. Projektets kunskapsbidrag rör hur lärarutbildningens omvandling och förändringar i policy också förändrar förutsättningarna för kunskapsutveckling i ett enskilt ämne som slöjd.

Jeansson, Åsa

Westerlund, Stina

Umeå universitet, Sverige

Crafting revisited – hantverkskunskap i möte med digital broderiteknik

Kategori: Research

Tema: The material perspective

Projektet *Crafting revisited* ingår i en satsning på små, visionära projekt finansierade av UmArts, ett tvärvetenskapligt centrum för konstnärlig forskning vid Umeå universitet. I projektet utvecklas och prövas ett metodologiskt ramverk för att i skärningspunkter mellan konstnärlig och utbildningsvetenskaplig forskning stödja kollaborativ utveckling av kunskap i slöjd. Det faktum att slöjdämnet saknar vetenskaplig disciplin och eget forskarutbildningsämne har bidragit till att befintlig forskning i stor utsträckning har ett pedagogiskt fokus. Mer sällan har dock utbildningsvetenskaplig forskning beaktat teknologiska aspekter av slöjd eller undersökt arbetsprocesser och artefakter som konstnärliga uttryck eller sätt att besvara forskningsproblem, med följd att forskning om centrala dimensioner av slöjd uteblivit. I projektet *Crafting revisited* återvänder vi därför till vårt eget slöjdkunnande och hantverkskunskap inom broderi i möte med digital broderiteknik, och använder det textila materialet och dess uttryck för att artikulera, dokumentera och kommunicera forskningsresultat. Syftet är att undersöka integrationen mellan tidigare analog slöjdkunskap

och den slöjdekunskap som utvecklas i arbetet med digitala redskap. Vi ställer frågor om hur ”analog” och ”digitala” kunskaper samordnas och vad som krävs för variation och kontroll i de materiella uttrycken. Den metodologiska utgångspunkten är hermeneutisk och influerad av metoder inom materiell kultur som tillvaratar forskarnas reflektioner i arbetet med material och redskap, samt ser material och artefakter som huvudsaklig dokumentation. För att stödja reflektion videofilmas arbetet som genomförs i workshopsform. Projektet utgör en ”act of relating” (Borgdorff, 2012) som vi hoppas kan stödja utforskande i och med material av relevans för både konstnärlig och utbildningsvetenskaplig forskning.

Gjernes, Liv Mildred

Grunnskolelærerutdanningen i Kunst og håndverk v/ Høgskulen på Vestlandet/Bergen

Praksisfortellinger fra den nordlige Vestkyst – en rødlistet verden

Kategori: Udviklingsarbejde

Tema: Didaktikk

- (en beskrivelse av gjenstandsfeltet:)

I det nøysomme, klimanære livet som har blitt til langs den lange, værharde og utsatte norskekysten har fjellene, havet, fallvindene, stormene og årstidene vært krevende samarbeidspartnere helt siden de første fangst og jegerfolkens tid (Træna- ca 5000 f.kr). I intra-aksjon med disse kraftige agenser har menneskene utviklet både sterke, stedsspesifike og varige konstruksjoner, skapt med og for stedet, gjennom tid.

- (utviklingsarbeidet formål)

I våre profesjonspraksiser som grunnskolelærerutdannere innen kunst og håndverk, forsøker vi i en nymaterialistisk tilnærming å åpne opp for både etisk varsomhet og estetisk oppmerksomhet, etter forbilde fra disse tradisjonene. Som i en kontinuerlig øvelse forsøker vi finne et «open-ended» didaktisk mulighetrom, med den lange kysten som et poetisk, nærværende og inspirerende materiale.

- (tilknytning til tema=«didaktisk perspektiv»)

I vårt didaktiske utviklingsarbeid lager vi ekte tradisjonskniver og prosjekterer modeller av bygninger sammen med studentene. For å etablere en etisk-estetisk fortrolighet fokuserer vi på materialenes iboende kvaliteter. Denne fortroligheten vil gi en erkjennelse av at materialene faktisk gjør noe med oss. Den lar oss ta den materielle vendingen inn over oss, slik den forklares i Karen Barads agentiske realisme.

- (tilretteleggelse og erfaringer)

Denne måten å arbeide på er krevende. I en prosessuell samlæring, i tette relasjoner med studentene og forskjellige materialer og materialiteter, går vi inn. De må lære at dialogen med materialene bringer dem inn i noe de ikke hadde planlagt eller kjente til. De opplever mye motstand fra materialet, gjennom det tilegner de seg ny kunnskap. I denne prosessen skaper de noe helt nytt, som er konstruktivt og varig, i nært samspill med den nordlige, lange vestkysten.

Gåfvæls, Camilla

Institutionen för slöjd- och bildpedagogik, Konstfack, Sverige

Skarelius, Hanna

Digitalt lärande, Kungliga tekniska högskolan (KTH), Sverige

Material och återkoppling: Om elevers förmåga att föreslå korrigeringar i slöjd

Category: Research

Theme: ”The material perspective”

Studier av återkoppling har i första hand fokuserat språkliga former (såsom muntlig eller skriftlig feedback till elever) respektive gester och miner kopplade till muntlig återkoppling. Avgjort mindre utforskat är hur elever i den svenska grundskolans slöjdundervisning möter återkoppling tillsammans med olika material. De skilda materialen bidrar till att kommunikationen i mångt och mycket kretsar kring interaktion med dessa respektive redskap (Illum & Johansson, 2009). Av stor betydelse i sammanhanget blir därför lärares kunskaper om – och erfarenheter av eget – arbete med aktuella material, samt kroppens rörelser (Andersson & Johansson, 2017). Flera sinnen aktiveras då elever med stöd av material exempelvis planerar och/eller skissar (Ekström & Lindwall, 2014; Ekström, 2011; Johansson & Lindberg, 2017). Eftersom slöjd, och hantverk överlag, i stor utsträckning handlar om att göra – inte klassificera (Adamson, 2007) – föremål, kan denna sociomateriella (Säljö, 2021; Fenwick, 2012) kommunikation vara svår att urskilja (Polanyi, 1967/2009). För att undersöka hur slöjdekunskaper genom återkoppling utvecklas i interaktionen med material, använder denna studie multimodal interaktionsanalys (Broth & Keevallik, 2020; Streeck; Goodwin & LeBaron, 2011) av videosekvenser från klassrumssituationer. Syftet är att synliggöra den materiella dimensionen som kommunikativ resurs i återkoppling, såväl som att utforska elevers uppfattningar om hållbarhet respektive design. Studien är del av ett större undervisningsutvecklande forskningsprojekt kring återkopplingspraktiker i praktisk-estetiska ämnen, organiserat av Stockholm Teaching and Learning Studies.

Haastrup, Lisbeth

Lektor, ph.d. Didaktik, materiel kultur. Afdelingen for Fagdidaktik, DPU, Aarhus Universitet, Danmark.

Fælles om forskning – møder i og med ARTografi

Kategori: Forskningsbidrag

Sløjdfeltet har brug for at blive set og anerkendt ikke kun som praktisk arbejde og didaktisk rammesætning af æstetiske læreprocesser for elever og studerende, men også som forskning. I spændingsfeltet mellem fagdidaktisk- og almendidaktisk forskning har de praktiske og æstetiske fag og deres særlige videns- og erkendeformer meget at byde på, men hvordan kan forskningen fremmes? Hvordan kan forskning forstås og gøres i fællesskab, ud fra og med det praktiske og æstetiske som integreret del af forskningspraksis? ARTografien er en metodologi til at forme, forstå og beskrive processer med såvel Art, Research og Teaching (Irwin). I artiklen ARTografiske fortællinger (Haastrup, Bertsen, Jørgensen 2020) præsenteres en model for hvordan videnformer, der ofte er adskilt i uddannelser og positioner, netop i pædagogiske sammenhænge gennem kunstneriske og æstetiske processer kan skabe samspil, og udfordre alle til nye erkendelser. Hvis Artist i sløjdfeltet forstås som både artist and artisan, ligesom den engelske betegnelse Art and Craft lægger op til, vil denne model også kunne bidrage til sløjdfeltet. Oplægget vil med empiriske eksempler fra projekter på forskningsenheden og kandidatuddannelsen Didaktik, materiel kultur DPU, inspirere til hvordan A+R+T kan forsøges forenet, udforsket og udviklet i fællesskab, til brug for de forskellige socio-materielle felter hvor sløjdfeltet gøres.

Kikkull, Andry

School of Natural Sciences and Health, Tallinn University, Estonia

The influence of Adolf von Clauson-Kaas on the development of the subject of craft in Estonia at the end of the 19th century

Kategori: Research

Tema: The research perspective

As a general development subject craft has been included in the curriculum of Estonian general education schools since 1894. In this work the aim was to analyse the influence of Danish pedagogue Adolf von Clauson-Kaas on the development of craft as a school subject in Estonia. The main method which was used in this study was the theoretical analysis of historical materials, such as documents, newspapers analyses and other historical data. Particular attention was paid to A. von Clauson-Kaas's views on the general developmental part of craft in the general development of a child in comparison with the current approach to the learning of handicrafts in elementary school. Clauson-Kaas's views were also compared with the progressive pedagogical ideas that came to Estonia from other parts of the world in the 19th century, including craft becoming a subject and the promotion of awareness of the educational importance of the subject in Estonia. A. von Clauson-Kaas repeatedly visited Estonia in 1878, introduced his ideas and organized courses for local elementary school teachers, which received wide press attention. As a result of his visits, an association was organized in Estonia to promote crafts in the city and in the countryside (Verein zur Förderung des Hausfleisses in Stadt und Land).

Kiviniemi, Ulla

Department of Teacher Education. University of Jyväskylä, Finland

Cultural Learning in crafting workshops

Category: Development work

Theme: The didactic perspective

As a general policy, Finnish higher education tends to combine internationalisation with all educational programmes by offering cross-border periods but also home internationalisation activities. To support cultural competences in teacher education, we started a development project with two action rounds that combined internationalisation and craft education on home campus. Planning the pilot course was based on student and teacher exchange experiences and the local students actively participated in the planning of workshop activities. In the action phase, our teacher students built up craft workshops for exchange students. The feedback of the first workshops showed us that the course idea and activities suited quite well to each party. For the second year, we made some changes like increased the number of workshop hours and offered two courses due to high demand. Since the participants' crafting studies and skills were diverse, careful consideration has to be done over the workshop themes, making techniques and need of time. In the procedural choices, we balanced between easy-going interaction versus knowledge delivery, time shortages versus time needs, as well as universal design ideas versus Finnish traditional craft designs. The project confirmed us that cultural interaction in crafting workshops worked reciprocally between teacher students and student participants. In the future, however, we could also try two-way cultural learning pilot with also in-coming students organizing their country-specific craft workshops for local students. We recommend this model of international cooperation for other art subjects and other disciplines, as well.

Marie Koch

Copenhagen Institute og Interaction Design, DK

Eva Ahlskog-Björkman

Åbo Akademi University, FI

Håndværksfagenes sociale magi

Kategori: Research

Tema: Sustainability

Begrebet bæredygtig udvikling ses i dag som den traditionelle baggrund for kunst og håndværksfagene. Det overordnede mål i dette paper er at få forståelse for, hvordan bæredygtighed som grundlæggende element i sloyd education kan ændre i studerendes aktive sociale og demokratiske deltagelse i det samfund, de lever i. Målet er endvidere at få en forståelse for, hvordan den sociale dimension - som en del af bæredygtig udvikling - kan relateres til sloyd education. Vores forskningsspørgsmål er: Hvordan italesætter informanterne den sociale dimension i sloyd education, når bæredygtighed er det grundlæggende element? Studiet er sociokulturelt, kvalitativt og inspireret af hermeneutik i og med at vi er interesserede i informanternes fortællinger om proces og artefakt. Vi har valgt at udfolde den sociale dimension gennem informanternes fortællinger ud fra lerfigurer som visualiserer bæredygtighed i sloyd education. Vores ambition med dette studie er at diskutere, hvordan grunden lægges til en subjektiveringsproces, hvilket kan betyde at den enkelte studerende ud over sine faglige kompetencer indenfor håndværksfaget, desuden tilegner sig kompetencer som et demokratisk handlende subjekt. De studerendes fortællinger blev videooptaget og transskriberet; derefter blev fortællingerne analyseret. Vi gennemførte en femtrins analyse, hvor det første trin var meningskondensering. Andet trin var bestemmelse af forskellige meninger, tredje trin udtrykte det dominerende tema, fjerde trin var at sætte de forskellige meninger sammen og se dem i lyset af undersøgelsens formål. Og endelig var det femte trin at sammensætte de vigtigste meninger i et selvstændigt udsagn. Vi kommer med bud på, hvordan resultaterne, der peger på en overset social dimension i sloyd education, kan bidrage til at udvikle de studerendes færdigheder og kompetencer - med det formål, at de studerende kan deltage som aktive medborgere i det samfund, de lever i.

Marie Koch

Copenhagen Institute of Interaction Design, Danmark

Eva Ahlskog-Björkman

Åbo Akademi, Finland

Mia Porko-Hudd

Åbo Akademi, Finland

SELAS – Barns stemmer og skapende virksomhed for en bedre verden

Category: Research

Theme: The Sustainability Perspective

Prosjekt SELAS, *Sloyd Education, Learning And Sustainability* er et nettverk under NordFo som arbeider med UNs 17 verdensmål for bærekraftig utvikling. Nettverkets mål er å utvikle en ramme for utveksling av forskning og undervisning innen 2022. Denne presentasjonen tar utgangspunkt i de tidligere undersøkelsene knyttet til målsetningen for nettverket. Fokus i presentasjonen er en undersøkelse i barnehage og skole, der informantene er barn i alderen 2-16 år. Problemstillingen vi presenterer for barna gir rom for det globale, det regionale og det lokale, og undersøkelsen vil gå tett på de store perspektivene som ofte opptar barn. Målsettingen for undersøkelsen er å løfte fram barnas egne stemmer gjennom å sette sløydens læringsprosesser i relasjon til samfunnsmessige målsetninger i et bærekraftsperspektiv. Problemstillingen vi ønsker svar på er: *På vilka sätt formulerar sig barn om hur de genom eget slöjdande kan bidra till att världen mår bättre?* Undersøkelsen bygger på sløydpedagogisk teori i et sociokulturellt perspektiv. Det empiriske materialet skal samles inn gjennom feltarbeid i samspill mellom barn og lærere. Barnas egne formuleringer i form av artefakter, tekst og bilder utgjør en hovedkilde i datamaterialet. Observasjon og feltnotater vil supplere dette avhengig av barnas alder i de ulike enhetene i undersøkelsen. Analysen av innsamlet materiale gjennomføres i en hermenutisk tradition. Det forventede resultatet av undersøkelsen er å løfte fram hvordan barn formulerer seg både verbalt og materielt om sløyd og bærekraftig utvikling, og hvordan de gjennom dette mener at verden blir bedre.

Kokko, S.

Purismaa, M.

Kangas, K.

Hakkarainen, K.

Seitamaa-Hakkarainen, P.

Department of Education, University of Helsinki, Finland

Design studio as pedagogical model for creativity education

Kategori: Research

Tema: The material perspective

Creativity has been identified as one of the fundamental future competences; consequently, it should be nurtured deliberately and systematically in education. The schools of art and design employ the studio model of teaching and learning, where creativity conceived as a process is the primary learning outcome, and the assignments and studio practices are designed to lead to the mastery of the creative process. The purpose of this pilot study was to identify the pedagogical elements of the studio practices for supporting the students' creativity. The ethnographic data consisted of semi-structured interviews of five textile design educators at an art university, and two sets of observation data from the textile design studios. Both theory and data-driven approaches were used for the qualitative content analysis. The results highlight concept-based design

assignments, material experiments, and emphasis on the process as the main pedagogical elements of the design studio. Furthermore, the pedagogy leaned on socio-cultural theories about learning, where creativity is seen as a materially mediated process. The roles of the studio master, the teacher, and the peers were central in the collaborative creative process; group and individual tutoring were offered, and the students were encouraged to generate ideas together, and keep up good group spirit while working. In addition to proper learning environments and up-to-date facilities, studio pedagogy requires resources, scheduling, pedagogical visions, and engagement. To conclude, the pedagogical elements of the studio model could inform various educational sectors and levels in their efforts to teach creativity.

Liene, Anne-Mette

Førstelektor i drama og teater, Fakultet for kunsthøgskolen, Universitetet i Agder, Norge

Klanglung, Monica

Førsteamanuensis i kunst og håndverk, Fakultet for kunsthøgskolen, Universitetet i Agder, Norge

Å nøste – Hvordan rum og tid skapes i barnehagelærerstudenter og barnehagebarns lek og bevegelser med nøster

Kategori: Forskning

Tema: Bærekraft

Målet med forskningsprosjektet *Å nøste* er å bidra til å utvikle tverrfaglige undervisningsmetoder for å fremme utdanningskvalitet i barnehagelærerutdanningen. Undersøkelsen kan også vise hvordan den tverrfaglige tilnærmingen fra kunnskapsområdet Kunst, kultur og kreativitet i barnehagen kan bidra til å berike faget kunst og håndverk i skolen.

Liene har bakgrunn fra musikk, drama og teater og har utforsket tverrfaglighet mellom disse fagområdene (2007;2014). Klungland har bakgrunn fra faget kunst og håndverk og har utviklet den didaktiske tilnærmingen materiell-kollektiv praksis (2021). Sammen undersøker vi i dette prosjektet hvordan en tverrfaglig tilnærming til kunsthøgskolen kan utvikle undervisningsmetoder og berike de ulike fagene.

Forskningsmetoden er praksis-drevet (Haseman, 2006) og går ut på at forskerne i samarbeid med to utvalg, en gruppe barnehagebarn og barnehagens personale og barnehagelærerstudenter utforsker lek og bevegelser med nøster. Filmer og fotografier fra denne leken analyseres med blikk for de møter som oppstår mellom mennesker og materialer og hvordan rom og tid skapes i disse møtene. Prosjektet forankres teoretisk med begrepet romtidmaterialisering (Barad, 2007) og Rudolf Labans romlære «choreutics» (1966).

Den metodiske og didaktiske tilnærming har relevans for bærekraft fordi det handler om å åpne seg opp, lytte og skape rom for andre, og om å bli til som menneske i møte med materialer og omgivelser i skapende prosesser. Dette kan knyttes til FNs bærekraftsmål nummer 4 God utdanning der verdsetting av kulturelt mangfold løftes frem.

Lundstedt, Lotta

Institutionen för estetiska ämnen, Umeå universitet, Sverige

Meeting in material

Kategori: Development

Tema: The learning perspective

Projektet *Meeting in material* är ett praktiskt utforskande forskningsprojekt som utmynnade i ett konstverk med utgångspunkt i traditionella lapptäcken. Konstverket är gjort tillsammans av tre kvinnor från olika länder och kulturer, Finland, Sverige och Ryssland. Växtfärgning och handsömnad användes med syfte att dela kunskap, kulturarv och erfarenheter i livet. Kviltning har en lång historia i flera länder, de traditionella täckena har ofta djupt kodade mönster som kommunicerar mycket mer än hemtrevnad eller konstnärligt uttryck. Ytan på ett täcke kan ofta "läsas" genom språkliga och grafiska ledtrådar. I många kulturer fungerar täcken som historiska dokument som bevarar berättelser om plats och identitet. Den gemensamma beröringspunkten är växtfärgning, då vi alla på något sätt forskar inom det området i respektive länder, men vi delar också synen på hantverkets betydelse för personlig och mänsklig utveckling. Då Covid-19 satte stopp för resande och fysiska möten så skapades konstverket genom möten i Zoom under våren och sommar 2020, där vi sydde separata lappar som sedan sattes ihop tillsammans. Vi kan ansluta till människor över hela världen, och relatera till historien, genom textilernas gemensamma språk. Konstverket berättar en gemensam historia om kvinnor som bor i olika delar av norra delen av världen idag och delar samma drömmar om en mer hållbar värld där vi är kopplade till vår naturliga omgivning. Detta delade hantverk ökar medvetenheten om hur de fysiska, sociala och intellektuella världarna är sammankopplade och beroende av varandra.

Myrskog, Stefan

Åbo Akademi, Fakulteten för Pedagogik och Välfärdsstudier, Finland

Studerande i småbarnspedagogik och deras upplevelser av att slöjda utomhus i relation till deras framtida yrke

Kategori: Forskning

Tema: Didaktiskt perspektiv

Denna studie strävar till att utforska hur studerande i småbarnspedagogik upplever pedagogisk slöjdverksamhet utomhus. Studien genomfördes hösten 2020 som en kvalitativ fallstudie vid en svenskspråkig lärarutbildning i Finland. Studien fokuserar på att undersöka (1) hur studerande i småbarnspedagogik upplever slöjdverksamhet utomhus och (2) hur studerande i småbarnspedagogik upplever slöjdverksamhet utomhus i relation till deras framtida yrke. 32 studerande i småbarnspedagogik besvarade halvstrukturerade enkätfrågor och kvalitativ innehållsanalys användes som dataanalysmetod. Resultaten visade att studerande upplever slöjdundervisning utomhus som någonting positivt och lärorikt fastän det också fanns de som hade negativa upplevelser. För det andra visade resultaten att deltagarna var relativt ovana med slöjdverksamhet utomhus och många hade svårt att koppla denna verksamhet till deras blivande yrke. Resultaten indikerar att slöjdundervisning utomhus har många fördelar och möjligheter som borde beaktas i utbildningen av blivande småbarnspedagoger och i daghemsverksamhet.

Olufson, Brynjar

*Supporting and assessing student creativity in arts and crafts
Introducing a micro-sociocultural model to elementary school classrooms*

Category: Research
Theme: Didactics

Assessment is an important part of education. The elementary school curriculum in Norway emphasises individual assessment to support student learning and development. Despite its emphasis on assessment, the various conceptions that have been elaborated are not well suited to assessing creativity. Research shows that Norwegian elementary school teachers struggle to assess student creativity in arts and crafts. Furthermore, the various assessment techniques developed for creativity used in elementary education, largely focus on assessing individual creativity rather than sociocultural aspects that can lead to wider recognition of the creative contribution. In this presentation, a micro-sociocultural model for supporting and assessing creativity will be introduced. This model was developed on the basis of the 4c theory of creativity and the results of a qualitative study in which eight arts and crafts teachers were interviewed about their understanding of creativity and what could support or hinder its development. The micro-sociocultural model focuses on the development and assessment of individual creative contributions in relation to a group of students that is regarded as a micro domain. Working within a micro domain, students gain a better understanding of the interaction between individual and sociocultural contexts. The micro-sociocultural model could support student motivation and contributes to understanding and discussions of how eminent creativity is achieved.

Omwami, Anniliina

Department of Education, University of Helsinki, Finland

Lahti, Henna

Department of Education, University of Helsinki, Finland

Seitamaa-Hakkarainen, Pirita

Department of Education, University of Helsinki, Finland

Collective mood board processes and the development of shared understanding in craft-education students' team designing

Category: research
Theme: The learning perspective

This study examines the creation process of a shared mood board and the development of shared understanding in student team design. The previous studies examine the creation process of mood boards in design education from an individual perspective. To overcome the challenges of developing a shared understanding among team members in a co-design project, we analysed one craft-education student teams' mood board creation process and how the team members were able to achieve a shared understanding of the mood board and its creation during this process. The data was collected from an 'inventing and craft design' course, where the mood board creation kicked off the students individual clothing design process. We had 12 students divided into three teams that were asked to develop shared mood boards in team design sessions. The sessions (computer screen included) were video-recorded. We employed a qualitative content analysis on one of the team's video-recordings and on the mood board the team created. We concentrated on analysing moments within the creative process where the development of the shared understanding happened. Our study indicates that the development of shared understanding among peers accentuated in moments that also set directions to the design process. In these moments, the team members shared e.g.

personal opinions, ideas and understandings about the items related to the project. Course material, virtual images and the shared mood board under construction navigated the team design and helped the members to understand each other.

Pedersen, Lena Kramer

Lektor. Tekstildesign, -håndværk og -formidling.Center for kreative Erhverv & Professioner, VIA University College

Fra faglig undren til problemstilling i et BA-projekt

Kategori: Udviklingsarbejde

Tema: Det materielle perspektiv

Som et led i forberedelserne til et nyt projekt i et tværfagligt samarbejde mellem en møbelvirksomhed og 3. semesters Tekstildesignere og Møbeldesignere, stod det klart for mig, at strik ikke var den oplagte tekniske tekstile løsning ind i den givne produktramme, idet møbelstof oftest væves og ikke strikkes.

I bestræbelserne på at finde en vinkel ind i produktrammen med strik som fag, undersøgte jeg hvorvidt strik blev brugt i møbelstof i praksis, og ikke mindst hvordan. Her fandt jeg, at strik primært indgik i simple kontormøbler til konceptmarkedet, men at der manglede tilgængelig viden om, hvordan og hvor det blev strikket.

Denne korte introduktion er et eksempel på, hvordan en faglig undren fra en helt almindelig hverdag som underviser, blev kimen til et udviklingsprojekt. Og et eksempel for studerende der viser, at et forskningsprojekt ikke altid handler om raketvidenskab, men også kan handle om hvordan en undren indenfor et konkret fagområde, kan danne grundlag for et videnudvikling.

I denne præsentation vil jeg undersøge og diskutere problemstillingen ved hjælp af en case, hvor en studerende på baggrund af min forskning arbejdede med en lignende problemstilling i sit BA-projekt. Casen understøtter, at når underviserens forskningsbidrag integreres, enten direkte i undervisningen eller som svagt rammesat undervisning gennem værkstedsarbejde, så vil de studerende opnå viden om og praktisk erfaring med praksisnære problemstillinger og processer. Det vil gøre dem i stand til at anvende metoder og fagtermer og derigennem styrkes deres evne til at kommunikere med og i praksis.

Porko-Hudd, Mia

Professor i slöjdpedagogik, Åbo Akademi, Vasa, Finland

Hartvik, Juha

Universitetslärare i slöjdpedagogik, Åbo Akademi, Vasa, Finland

Coronaslöjd – Lärares omställning till ofrivillig distansundervisning

Kategori: Research

Syftet med studien var att utreda vad omställningen till distansundervisning inom den grundläggande utbildningen medförde för lärarna och läroämnet slöjd i Finland våren 2020. Distansundervisning där lärare och elever var fysiskt åtskilda från varandra tillämpades för att begränsa spridningen av det nya coronaviruset, covid-19. Studiens empiri bestod av videomaterial från två tankesmedjor med 93 lärare från 56 olika skolor. Tankesmedjorna hade som målsättning att stöda lärarna att bemästra situationen och erbjuda forum för kollegial samverkan. Innehållsanalyserna genomfördes i förhållande till betingelser som påverkar

undervisningen. Varje kodning granskades i relation till slöjdpedagogiska teorier om lärande och undervisning. Resultaten indelades i fem särdrag för distansundervisning i slöjd. Analyserna visade att den snabba övergången till distansundervisning medförde att fokus försköts mot tidsmässigt kortare slöjdprojekt och elevernas aktiverande framom långsiktiga hela slöjdprocesser. Även slöjdsalens mångsidiga kommunikation uteblev i digitala miljöer.

Resch, Paul

PhD student IKOS/KSFM, Linköping University, Sweden

"Just in the nick of time", Querying the Environmental-Praxis of Folk-School Sloyd Education Through its Connections to a National Discourse on 'Nature' During 1870-1920 in Sweden

Category: Research

Theme: The research perspective

This paper draws from an ongoing study that examines the environmental-praxis of Swedish folk-school sloyd education by tracing its connections to (or disconnections from) a national discourse on 'nature' between 1870 and 1920 in Sweden. The study builds on a selection of historical documents such as folk-school textbooks, policy documents and educational literary works. Through these sources, five aspects of environmental-praxis are recognized as perspectives for didaktization (e.g., Ongstad 2009): (1) agrarian traditions, (2) nature as memory and nostalgia, (3) forest conservation, (4) land rights and extractivism and (5) fauna. The paper will emphasize themes of confluence and accountability in relation to didactical considerations that emerge through these perspectives. Édouard Glissant's ethics of "opacity" (1990) is paired with actor-network theory (e.g., Law 2007) in an effort to enable a critical conversation on the distribution of agency within and between the considered contexts. The title of the paper, "Just in the nick of time," refers to a chapter in *The Wonderful Travels of Nils* (Lagerlöf 1906) included in the study, portraying a scene where a group of school-children plant fir seeds and pine saplings on top of a charred, barren mountain. By engaging with environmental-praxis as a matter of connectivity, this study attempts in a broader sense to distinguish how relations between human and nature are actualized within sloyd education— an engagement that here, from a historical perspective, prompts the question: how do we make it together with 'nature'?

Riis, Kirstine

PhD and Associate Professor, Department of Visual and Performing Arts Education, University of South-Eastern Norway

Møller, Trine

PhD and independent researcher, Denmark

Bang, Anne-Louise

PhD and Docent, Research and Development Center for Creative Industries and Professions, VIA University College, Denmark

Exploring learning arenas for future sustainable craft and design

Category: RESEARCH

Theme: The Learning Perspective/Sustainability

This presentation introduces a research project in collaboration between Danish and Norwegian craft and design researchers, to explore, share and initiate possible learning arenas within craft and design practice. This project highlights the potential for future learning communities in preserving, developing and vitalizing future craft practice, building on our traditional cultural heritage and including aspects of wellbeing, entrepreneurship and environmental awareness (figure 1).

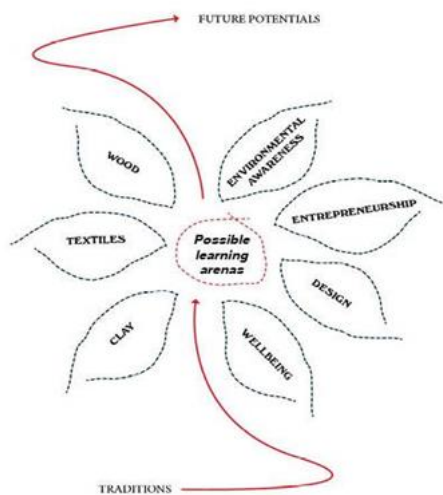

Figure 1. Synthesis of research fields and interests.

The collaboration was initiated as a pre-project called ‘CRAFT/MAKING/MEETINGS’ (Møller and Riis 2021). The project will include participants with different competencies and from different generations, traditions and professional fields. The overall methodology is a case study approach and has references to practice-led research (Riis & Groth, 2020), participatory design research (Binder and Brandt, 2008) and A/R/Tography (Irwin, Springgay & Kind, 2005).

The conference presentation will focus on examples from textile craft learning processes and reflections on what characterizes these learning processes. In the project, we intend to investigate how knowledge from the field of craft can bridge and create relations between textile production and consumers and thus contribute to sustainable development in the field of textile craft and design. The research questions raised are: *What characterizes craft learning processes with participants from different generations, traditions and professional fields? How can textile craft learning processes inform and form future sustainable textile production?*

Riis, Kirstine

Universitetet i Sørøst-Norge, Norge

Illeris, Helene

Universitetet i Agder, Norge

Näumann, Ragnhild

Tidligere kunst og håndverkslærer, Grimstad, Norge

Bærekraftdidaktikk i kunst og håndverk. Gjenbruke, oppvinne, skape.

Kategori: forskning

Tema: Bæredygtighet

I dette paper vil vi presentere vi *BKH – Bærekraftdidaktikk i kunst og håndverk*, en didaktik som er utviklet og beskrevet i bogen af samme navn, og som udkom ved det norske forlag Cappelen Damm Akademisk høsten 2020. Bogen henvender sig til studenter, lærere og forskere som er optaget af didaktik for kunst og håndverksfaglig undervisning baseret på bærekraftig tænkning. Bogen er skrevet på norsk og rettet mod norsk skole, men vi ønsker at presentere bærekraftsdidaktikkens relevans for et bredere nordisk publikum.

I presentationen vil vi redegøre for den didaktiske helhetstænkning bag BKH, presenteret med en model, skabt af et samspil af kundskabsformerne praktisk arbejde, æstetisk erfaring og refleksion, og læringsformerne subjektivering, fællesskab og miljø. I bogen har vi gjenbrugsmaterialer i fokus, for ved at blive bedre til at genbruge og resirkulere i stedet for at kaste og købe nyt, kan vi være med til at tage ansvar for de naturlige økosystemer vi er en del af. Vi vil vise en bredde af forskellige forslag til skabende, udforskende arbejde i skaberværkstedet med genbrugsmaterialer som reparasjon, produktdesign, kunststudtryk og film. Processer, som på forskellig måde lægger fokus på kropsliggjort og transformativ læring, hvor det handler om at samarbejde og at udvikle forståelse, respekt og empati for ressourcer, materialer og hinanden, og hvorigennem forståelse for sin egen rolle i verden kan udvikles.

Røjel, Katrine F

Cand. mag. og professionsbachelor, Københavns Professionshøjskole, Tekstilformidleruddannelsen, Danmark

Æstetiske læreprocesser – at arbejde sanseligt med en designproces

Kategori: Udviklingsarbejde

Tema: Læringsperspektivet

Begrebet æstetiske læreprocesser er beskrevet i flere teoretiske sammenhænge med fokus på såvel de æstetiske virkemidler som det læringsudbytte, arbejdet med disse fremmer. Men de æstetiske læreprocesser er sjældent beskrevet i praksis, når det gælder voksnes læring, til trods for at mange uddannelser bevidst eller ubevidst arbejder med denne læringsform. Æstetiske læreprocesser forener en teoretisk forståelse af et æstetikbegreb med en sanselig oplevelse, der kan kanaliseres videre i et kunstnerisk eller designorienteret udtryk fx gennem et tekstilt håndværk. På professionsbacheloruddannelsen i tekstildesign, -håndværk og formidling og på åben uddannelse i strikdesign, -håndværk og formidling arbejder de studerende fokuseret med konkrete, tekstile håndværk, intuitivt med designprocesser og idéudvikling og praktisk med formidlingen af disse. Jeg har i min undervisning arbejdet med at sætte fokus på æstetikken som almenmenneskelig forståelsesramme og derigennem give de studerende et mere bevidst, æstetisk blik på deres egen designproces. I ét undervisningsforløb har de studerende arbejdet med at definere æstetiske udtryk hos andre for derefter at inddrage den viden i deres eget design. I et andet undervisningsforløb

afprøver de studerende teorien bag æstetiske læreprocesser og udvikler derefter deres eget undervisningsforløb med samme fokus. På konferencen vil jeg med udgangspunkt i relevant teori komme med eksempler fra disse to forløb med henblik på at dele mine erfaringer og skabe dialog omkring brugen af æstetiske læreprocesser i sløydfeltet.

Sandven, Jostein

Åbo Akademi/ Universitetet i Sørøst-Norge

Analyse av designprosessen i et pedagogisk natursløydprosjekt ved bruk av Constructed Grounded Theory

Tema: Natursløyd

Natursløyd er en viktig del av det norske skolefaget kunst og håndverk. Natursløyd er også en viktig del av nordmenns måte å komme i kontakt med naturen på. Man kan i naturen se mange resultat av at mennesker har bearbejdet materiale i naturen og man lurer på hvorfor noen laget noe og hvordan det ble til. Forskningen som beskrives i denne artikkelen setter søkelyset på designprosessen i natursløyd ved å studere utøverens opplevelse av prosessen og betydningen av resultatet av prosessen. Hensikten er å vise hvilken læring studenter erfarer at de tilegner seg når sosiokulturelle og situerte læringsformer blir anvendt i en designprosess innen natursløyd. I undersøkningen deltar tre lærerstudenter og en lærerutdanner som arbeidet seg gjennom en designprosess i natursløyd. To faglærere kommenterer prosessen og gir veiledning. Forskningen vektlegger både gruppemedlemmenes relasjoner til hverandre, evnen til å skape, læringen som fant sted og evnen til å tenke på betydningen av eget arbeid i en større kontekst. Sløydprosjektet som ble undersøkt foregikk i en snøhule. Det var krav til tunge kroppslige handlinger utført i og med snø og is som materialer. Gjennom fokusintervju reflekterte deltakerne over designprosessen underveis og i ettertid av prosjektet. Forskningsintervjuene ble komplementert med observasjonsdata, bilder fra prosessen og det ferdige produktet og tilbakemeldinger fra sakkunnige som deltakerne tilegner seg langs med designprosessen.. Forskningsdata ble analysert gjennom tematisk analyse ved bruk av Grounded Theory-metoden. Forskningsresultatene forteller om en prosess der evnen til problemløsning, veiledning og tilbakemelding fra betrakter er en forutsetning for å forstå betydningen av den designprosess som ble gjennomført i prosjektet. Likevel forteller dataene at det viktigste ikke er hva som blir laget, men hva man føler at man lært seg gjennom designprosessen.

Sandven, Jostein

Sløyden i endring. 35 år med NordFo 1985–2020. Analyse av designprosessen i et pedagogisk natursløydprosjekt ved bruk av Constructing Grounded Theory

Kategori: Forskning

Tema: Forskning

Denne artikkelen undersøker temaområder som karakteriserer den nordiske sløyden og avdekker ulike påvirkningsfaktorer som styrer fagområdet utvikling. Som empiri anvendes en kartlegging av 145 plenumsforedrag avholdt på NordFo konferanser i tidsrommet 1985–2020. Studien viser at noen tema er bundet til tid, andre kommer igjen etter å ha vært fraværende en stund, mens atter andre er uttrykk for en ny samfunnsutvikling. I løpet av de siste konferansene blir nye tema tydeligere. Disse kan si noe om forskningsinteressen og eventuelle endringer av den pedagogiske sløyden. Resultatene og analysen peker på at temaet, Sløydens økosofi, setter farge på de andre sløydpedagogiske temaene og kan på den måten gi

retning til endring av skolefaget. Metoden som er benyttet er ”Tematisk analyse i sløyd”, en metode som er beslektet med ”Grounded Theory”.

Skjønneberg, Gitte

OsloMet, storbyuniversitetet, Norge

Hvilke muligheter gir Maker Space i samspillet mellom analoge og digitale redskaper i praktisk skapende arbeid?

Tema: Det materielle perspektiv

3. års faglærerstudenter i Design, kunst og håndverk ved OsloMet har gjennomført praktiske oppgaver på Maker Space knyttet til eksisterende undervisning.

OsloMet Makerspace, er en felles møteplass der studenter skaper, lærer utvikler, bygger, tester og fikser ting. Makerspace er fylt av verktøy og nyskapende teknologi som gjør at du kan skape produkter på nye måter, men også rom for enklere skapervirksomhet med analoge verktøy og teknikker.

Opplæringen på Makerspace har vært systematisk med gjennomføring, observasjon og en evaluerende samtale med hver student.

Studentene jobber selvstendig og samarbeider med hverandre. Vi bruker Flipped Classroom, som betyr at instruksjoner og forelesninger legges tilgjengelig på nettet, mens tiden i klasserommet blir brukt til oppgaver og veiledning med lærer/medelever.

Studentene har i forkant jobbet analogt med produktutvikling innen kunst og håndverk slik at de var kjent med prosessen og hvordan de skulle gå framfor å få et godt resultat uten hjelp av maskiner. Dermed hadde de håndverksteknikken og -forståelsen inne når produkter skulle utformes digitalt og lages gjennom ulike verktøy og maskiner. Uttrykket i det som lages på et Makerspace gir en kontrast til det analoge da det blir mer presist og detaljert.

Gjennom evaluerende samtaler ser flere av studentene muligheter som åpner seg i samspill mellom teknologi og kunnskapsarbeid. Studentene ser at samspillet mellom det analoge og teknologien gjør det mulig å legge til rette slik at opplæring kan skje hvor som helst og når som helst.

Swanljung, Lilly

Åbo Akademi/Finland

Utveckling af flerformsundervisning i slöjd inom småbarnspedagogik

Category: Development

Theme: The learning perspective

Under vintern och våren 2021 har sju universitet i Finland samarbetat kring utveckling av en flerformsutbildning av lärare inom småbarnspedagogik som ett led i att minska på arbeidskraftsbristen inom småbarnspedagogiken. Utbildningen är planerad att starta läsåret 2021-22, olika arbetsgrupper har planerat och förverkligat utvecklingsarbetet. Inom slöjdetenskap vid Åbo Akademi har vi deltagit i arbetet kring kursen Mångmaterieell slöjd. Denna presentation fokuserar på hur uppbyggandet kring en slöjdkurs kan göras för att tillgodose studerandes möjlighet att uppnå kursmålen dels som närvaro, dels som distansstudier. Utvecklingsarbetet har dels handlat om hur slöjden fungerar i flerformsundervisning, dels att sammanställa och producera en gemensam materialbank för de olika universiteterna att använda i sin utbildning. Under

utvecklingsarbete har det framkommit att slöjdens mångdimensionella natur är en utmaning inom flerformsutbildning. En annan utmaning har varit att materialet som sammanställs och skapas i arbetsgruppen skall fungera inom flera olika universitet samt på finska och svenska.

Åbo Akademi bidrag till materialbanken är filmade föreläsningar i tre olika autentiska miljöer kring naturslöjd. Föreläsningar är uppbyggda i skogs, strand och parkmiljöer, där innehållet fokuserar på upplevelse, lek, fantasi, material och teknik. Föreläsningarna skall fungera som grund till diskussioner och reflektioner kring de olika aspekterna som finns slöjden som ett mångmaterieellt verktyg i olika utemiljöer.

Westerlund, Stina

Institutionen för estetiska ämnen. Umeå universitet, Sverige

Att utveckla undervisning i slöjdemnet – svenska förstelärare om möjligheter och utmaningar i uppdraget.

Kategori: Research

Tema: The didactic perspective

I en artikel från 2016 ställer slöjdforskare Kajsa Borg den relevanta frågan om vem som har ansvar och makt över det svenska slöjdämnet utveckling. I den studie som presenteras undersöks hur några förstelärare i slöjd stödjer och driver utveckling av slöjdämnet didaktiska praktik samt vilka möjligheter och utmaningar de möter i arbetet. 2013 introducerades en omdebatterad karriärreform i svensk grundskola med den nya tjänstebefattningen förstelärare. Reformen avsåg stärka elevernas måluppfyllelse, utveckla undervisningen i olika skolämnen samt öka skickliga lärares karriärmöjligheter. Initialt var lärare i praktiskt-estetiska ämnen i liten utsträckning representerade bland förstelärare men allt eftersom reformen byggts ut har antalet förstelärare i slöjd nationellt sett kommit att öka. Ännu saknas dock forskningsstudier som belyser förstelärares arbete ur ett slöjdämneperspektiv. Utifrån en narrativ vändpunktsanalys av kvalitativa intervjuer med sex förstelärare i slöjd söks svar på hur professionell identitet konstrueras i deras berättelser om försteläraryppdraget i slöjdemnet och vilka möjligheter och utmaningar de möter i strävan att utveckla ämnet och undervisningen. Resultatet visar hur förstelärarnas utvecklingssträvanden formas under historiskt, socialt och politiskt tryck med konsekvenser i form av vissa möjligheter men också stora utmaningar att hantera. Utmaningarna rör såväl att anpassa de egna förväntningarna på uppdraget som att förankra och legitimera utvecklingsarbetet vid den egna skolenheten. Studien bidrar med att problematisera hur förstelärares professionalitet konstrueras under starkt tryck, vilket påverkar lärarnas handlingsutrymme och därmed även vilken ämnesutveckling i slöjd som i slutänden blir möjlig för dem att driva.

Wink, Magnus

Rylander, Sara

Institutionen för estetiska ämnen Umeå universitet

UMU Slöjdlab. En ny digital undervisningsmiljö

Categories: Development

Theme: The Material perspective

What are the opportunities and challenges for immersion, the interaction between analogue and digital equipment, the traditional learning process versus more innovative processes

- **Bakgrund**
 - Finansierat fortbildningsprojekt(presenterat på ”Make& Learn” ÅJ & MW + medarbetare)
- **Erfarenheter & reflektioner**
 - Reflektioner från undervisning i vårt sloydlab
 - Reflektioner från projekt med grundskoleelever
 - Reflektioner från egna projekt i kombination mellan handens arbete och digitalt styrd bearbetning
- **Uppbyggnad av sloydlab**
 - Erfarenheter och ansökningar om medel
 - Ombyggnationer i samband med neddragningar
 - Inköp och installationer
 - Kursutveckling
- **Framtidsplaner**
 - Visioner

Bakgrund: Hösten 2017 ansökte vi om medel för fortbildning an slöjdavdelningens personal. Anledningen var de stundande förändringen av kunskapskraven i skolämnet slöjd med avseende på digitala kompetenser. Vi påbörjade en praktiskfortbildning på Umeås FabLab genom att ta ”körkort” på maskinerna, samt en mindre undersökning av de erfarenheter lärargruppen hade inom digitalt styrd bearbetning. Samtidigt påbörjade vi arbete med inslag av digitala verktyg i våra slöjdlärarkurser med våra studenter. Vi erfor att det fysiska avståndet mellan FabLab-miljön och våra slöjdverkstäder blev en bromsande faktor som motverkade det experimentella området mellan analogt och digitalt slöjdande. Med den insikten påbörjade vi arbetet med att bygga en ny digital verkstadsmiljö i anslutning till våra slöjdlokaler under namnet Sloydlab.

Målsättningen var en miljö där närheten mellan våra befintliga ämnesspecifika undervisningsmiljöer skulle inbjuda till ett utforskande om vad digital produktionsutrustning kan tillföra slöjdämnet. Samtidigt som vårt sloydlab växer gör vi hela tiden nya erfarenheter om hur slöjdprocessen förändras i och med inblandningen av digitala verktyg, erfarenheter om hinder och svårigheter, men också om nya möjligheter i en värld som sakta ställer om kursen från fabrikstillverkning till en mer småskalig och personligtanpassad produktion. Digital maskinbearbetning möjliggör nya dimensioner som kan fånga intresset hos de flesta. Det kan vara hänförande, men också skrämmande. Vad händer när vi ersätter handens verktyg med digitalt styrd bearbetning? Vad behöver vi kunna och vad behöver vi lära? Vi delar med oss av hur vi byggt vårt sloydlab och våra erfarenheter av digitalt styrd bearbetning i ett pedagogiskt slöjdsammanhang.

Wink, Magnus
Burman, Nicklas
Wahlström, Niklas

Institutionen för estetiska ämnen Umeå universitet

Undervisning i slöjd på heldistans från Umeå. Undervisningserfarenheter från ett år i Pandemi

Categories: Development

Theme: The didactic perspective

- Kortfattad beskrivning av vårt upplägg av semidistansutbildning
- Om nedstängning av campus
- Vår omställning, tekniska utrustning, miljöer
- Upplägg & plattformar: Umuplay, Zoom, Teams
- Erfarenheter, plus och minus

•Framtidstankar

Umeås nuvarande slöjdlärodbildning bedrivs i så kallad semidistansform. (90 Hp slöjd + 90 Hp KPU). Det innebär att studenterna reser till Umeå och har intensiv träffar i våra lokaler. Den 18 mars 2020 stängde Umeå universitet sina lokaler för fysisk undervisning på grund av pandemin och läget förändrades radikalt. All undervisning skulle ske på heldistans. Vi blev tvungna att anpassa vårundervisning både innehållsmässigt utifrån studenternas möjliga förutsättningar hemmavid och sättet vi undervisar på. Vi införskaffade snabbt utrustning för att kunna sända från våra lokaler i Umeå via plattformen Zoom.us (som på Umu prioriterades för undervisning). Under vårterminen förändrade vi inte innehållet på träffarna utan vi försökte genomföra allt över zoom. För våra studenter som för att kunna läsa våra distanskurser behöver ha "tillgång till hantverkslokal och uppkoppling till internet", blev nu utmaningen att själva skaffa det material och utrustning som behövdes, ävenför de workshoppa vi hade på schemat. Det som stod i fokus var; metallarbete, läderarbete och fördjupningsarbete. Både hantverksredovisningar och hantverksgenomgångar blev påverkade. En annan konsekvens blev att många hantverksarbeten fick skickas till Umeå för bedömning. Som vi alla vet fortsätter pandemin ännu och vi har anpassat, utvecklats och omformat vårt sätt att undervisa. Denna presentation kommer att belysa hur det arbetet utvecklats avseende: livesändningar, undervisningsfilmer, materialhantering, redovisningar, bedömning ochslutligen tankar och reflektionerom vad vi tar med oss till framtiden.